

Nota de premsa
6 de maig de 2010

El Síndic recomana canvis normatius per evitar desigualtats en els serveis de transport i menjador escolars

El Síndic de Greuges ha recomanat l'elaboració de nous decrets sobre la provisió dels serveis de transport i menjador escolars. En aquesta nova regulació proposa que s'incorporin nous supòsits per gaudir d'aquests serveis gratuïtament, com ara el de la distància geogràfica i el de la renda, a més del d'escolarització en un municipi diferent del de residència dels alumnes, l'únic previst en la normativa actual.

Aquesta proposta és un dels suggeriments que recull l'informe extraordinari *La provisió i l'accés als serveis de transport i menjador escolars*, que el síndic, Rafael Ribó, ha lliurat avui al Parlament. Entre els anys 2007 i 2009 ha rebut 69 queixes relacionades amb el transport escolar i 73 amb el menjador escolar. En tres anys el nombre de queixes s'ha doblat.

L'informe exposa que hi ha comunitats autònomes que han promogut normatives per ampliar la gratuïtat del servei i que incorporen criteris de distància geogràfica (distància del domicili a l'escola superior a tres quilòmetres), de configuració urbana (municipis amb nuclis disseminats), de necessitat econòmica (nivell baix de renda familiar), de necessitat educativa (alumnat amb discapacitat escolaritzat en centres ordinaris) i, a més, no ho limiten als ensenyaments obligatoris. A Catalunya no s'estableixen cap d'aquests supòsits .

La regulació també hauria de servir per avançar en condicions més equitatives de provisió de serveis de menjador i de transport escolar. Actualment, la gestió per part dels consells comarcals d'aquests dos serveis provoca diferències territorials significatives pel que fa a les condicions de provisió (grau de copagament de les famílies, nivell d'implantació de les polítiques d'accessibilitat econòmica, criteris de concessió de beques, etc.). Això fa que famílies catalanes en les mateixes condicions de provisió tinguin oportunitats substancialment diferents d'accedir a la gratuïtat del servei.

Malgrat que la partida pressupostària destinada a la provisió dels serveis de menjador ha experimentat increments en els darrers anys, l'augment de la despesa i del nombre de beneficiaris no ha servit per incrementar de forma significativa la cobertura de les polítiques de beques menjador.

L'anunci del Departament d'Educació d'incrementar la partida del menjador escolar no obligatori en 15 milions d'euros per al curs 2009-2010 permetrà augmentar en 30.000 alumnes el nombre de beneficiaris. Tot i valorar molt positivament l'augment, caldrà estudiar en el futur si és suficient per cobrir plenament les necessitats existents. En aquest sentit, tot i aquest augment, cal tenir present que la partida pressupostària actual encara no permet donar cobertura al conjunt de la demanda i que, prenent com a referència la taxa de risc de pobresa infantil, el 50% d'alumnes en situació de risc de pobresa no podrien ser receptors de beca si volguessin fer ús del servei de menjador escolar. Segons el Síndic, els llindars de renda a partir dels quals es concedeix beca de menjador escolar no obligatori són encara massa restrictius.

La congelació de la partida pressupostària destinada al transport escolar no obligatori ha fet aflorar la fórmula del copagament entre l'Administració i les famílies. En aquest sentit, el Síndic demana que es desenvolupin polítiques d'ajuts més actives per evitar que famílies amb problemes econòmics no facin ús del servei. A més, en alguns casos, el cobrament de quotes pot representar un greuge, especialment quan hi ha altres famílies que resideixen més a prop del centre i tenen el transport gratuït només pel fet de residir en un altre municipi.

Altres recomanacions i suggeriments

- Homogeneïtzar els criteris socials i econòmics bàsics que han d'ordenar l'accés a les beques menjador i transport escolar concedides pels consells comarcals.
- Incrementar progressivament la despesa pública en beques menjador escolar no obligatori, perquè la cobertura d'aquestes beques sigui equivalent a la taxa de risc de pobresa infantil.
- Generalitzar, per part de tots els consells comarcals, sistemes de beques oberts durant tot el curs, a fi de garantir la cobertura de les necessitats sobrevingudes.
- Garantir l'accés gratuït de l'alumnat amb necessitats educatives especials al transport i al menjador amb la concessió d'ajuts.

- Estudiar la provisió del servei de transport per als alumnes dels ensenyaments no obligatoris, especialment al batxillerat i la formació professional.
- Garantir l'actualització periòdica dels criteris de distribució entre consells comarcals dels recursos financers que el Departament destina a transport i menjador escolars amb criteris que no només dimensionin el volum de població potencialment destinatària del servei, sinó també el nivell de necessitat social existent en cada moment i en cada territori, a fi d'evitar les desigualtats comarcals detectades en els nivells de cobertura.
- Identificar i resoldre els dèficits de planificació escolar en determinades zones que fa que hi hagi alumnes escolaritzats forçosament en escoles molt lluny del seu domicili.

